

UNIVERSITY OF MYSORE

Ph.D. Entrance Examination, November - 2020

SUBJECT CODE : **55**

QUESTION BOOKLET NO.

504955

Entrance Reg. No.

QUESTION BOOKLET

(Read carefully the instructions given in the Question Booklet)

SUBJECT :

SANSKRIT

MAXIMUM MARKS : 100

MAXIMUM TIME : THREE HOURS

(Including initial 10 minutes for filling O.M.R. Answer sheet)

INSTRUCTIONS TO THE CANDIDATES

1. The sealed questions booklet containing 50 questions enclosed with O.M.R. Answer Sheet is given to you.
2. Verify whether the given question booklet is of the same subject which you have opted for examination.
3. Open the question paper seal carefully and take out the enclosed O.M.R. Answer Sheet outside the question booklet and fill up the general information in the O.M.R. Answer sheet. If you fail to fill up the details in the form of alphabet and signs as instructed, you will be personally responsible for consequences arising during scoring of your Answer Sheet.
4. During the examination:
  - a) Read each question carefully.
  - b) Determine the Most appropriate/correct answer from the four available choices given under each question.
  - c) Completely darken the relevant circle against the Question in the O.M.R. Answer Sheet. For example, in the question paper if "C" is correct answer for Question No.8, then darken against Sl. No.8 of O.M.R. Answer Sheet using Blue/Black Ball Point Pen as follows:

Question No. 8. (A) (B) (C) (D) (Only example) (Use Ball Pen only)

5. Rough work should be done only on the blank space provided in the Question Booklet. Rough work should not be done on the O.M.R. Answer Sheet.
6. If more than one circle is darkened for a given question, such answer is treated as wrong and no mark will be given. See the example in the O.M.R. Sheet.
7. The candidate and the Room Supervisor should sign in the O.M.R. Sheet at the specified place.
8. Candidate should return the original O.M.R. Answer Sheet and the university copy to the Room Supervisor after the examination.
9. Candidate can carry the question booklet and the candidate copy of the O.M.R. Sheet.
10. The calculator, pager and mobile phone are not allowed inside the examination hall.
11. **If a candidate is found committing malpractice, such a candidate shall not be considered for admission to the course and action against such candidate will be taken as per rules.**

INSTRUCTIONS TO FILL UP THE O.M.R. SHEET

1. There is only one most appropriate/correct answer for each question.
2. For each question, only one circle must be darkened with BLUE or BLACK ball point pen only. Do not try to alter it.
3. Circle should be darkened completely so that the alphabet inside it is not visible.
4. Do not make any stray marks on O.M.R. Sheet.

ಗಮನಿಸಿ : ಸೂಚನೆಗಳ ಕನ್ನಡ ಆವೃತ್ತಿಯು ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

PART - A

I. This part shall contains 50 multiple choice/objective type questions.
Each question carrying one mark. [50 × 1 = 50]

1) लुप्तोपमा कति विधाः ?

- (A) अष्ट (B) दश
(C) षट् (D) सप्त

2) प्रसादः ..... भवति ।

- (A) गुणः (B) रसः
(C) सर्ग (D) ध्वनिः

3) कालिदासस्य रूपक मस्ति ।

- (A) अभिज्ञानशाकुन्तलम् (B) मुद्राराक्षसम्
(C) उत्तररामचरितम् (D) रत्नावली

4) शब्दार्थौ सहितौ काव्यं इति कस्य कथनम् ?

- (A) वामनस्य (B) भामहस्य
(C) कुन्तकस्य (D) रुद्रटस्य

5) “गगनं गगनाकारं” इति कस्य अलङ्कारस्य उदाहरणम् ?

- (A) दीपक (B) रूपक
(C) अनन्वय (D) अपह्नुति

6) ऋग्वेदस्य प्रथमदेवता अस्ति ।

(A) यमः

(B) इन्द्रः

(C) सूर्यः

(D) अग्निः

7) विवाहसूक्तीः कस्मिन् मण्डले वर्तते ?

(A) दशममण्डले

(B) सप्तमण्डले

(C) प्रथममण्डले

(D) अष्टमण्डले

8) मातृदेवो भव, पितृदेवो भव इत्यादयः मन्त्राः सन्ति -

(A) तैत्तिरीयोपनिषदि

(B) कठोपनिषदि

(C) केनोपनिषदि

(D) माण्डूक्योपनिषदि

9) छान्दोग्योपनिषत् केन वेदेन सम्बद्धा ?

(A) ऋग्वेदेन

(B) शुक्लयजुर्वेदेन

(C) सामवेदेन

(D) अथर्ववेदेन

10) ऋग्वेदस्य सप्तममण्डलस्य ऋषिः कः ?

(A) विश्वामित्रः

(B) वसिष्ठः

(C) वामदेवः

(D) गौतमः

11) स्याद्वादः कस्मिन् दर्शने उक्तः ?

(A) वेदान्तदर्शने

(B) चार्वाकदर्शने

(C) न्याय-वैशेषिके

(D) जैनदर्शने

12) जैनदर्शनस्य अपर नाम भवति ।

(A) जलवादः	(B) अनेकवादः
(C) परमाणुवादः	(D) मायावादः

13) इच्छा नाम ।

(A) कामः	(B) प्रयत्नः
(C) द्वेषः	(D) बुद्धिः

14) सेश्वरदर्शनं नाम ।

(A) योगदर्शनम्	(B) मायदर्शने
(C) बौद्धदर्शने	(D) मीमाम्सदर्शने

15) जैनमते प्रमाणत्रयं वर्तते ?

- (A) प्रत्यक्षम्, अनुमानम्, अगमनम्
(B) प्रत्यक्षम्, अनुमानम्, शब्दः
(C) प्रत्यक्षम्, शब्दः, अनुपलब्धिः
(D) प्रत्यक्षम्, उपमानम्, अर्थापत्तिः

16) क्रियाप्रत्यर्थसूचकः लकारः कः ?

(A) लट्	(B) लृट्
(C) लेट्	(D) लुट्

17) प्रायेणोभयपदार्थप्रधानो ..... भवति ।

(A) द्विगुः

(B) द्वन्द्वः

(C) बहुव्रीहिः

(D) अव्ययीभावः

18) व्याकरणं वेदपुरुषस्य किम् अङ्गम्?

(A) मुखम्

(B) पादः

(C) नासिका

(D) हस्तः

19) असम्बद्धं चिनुत ?

(A) ध्रुवमपादानम्

(B) स्वतन्त्रः कर्म

(C) साधकतमं करणम्

(D) आधारोऽधिकरणम्

20) सत्वप्रधानानि वर्तन्ते ?

(A) नामानि

(B) ज्ञानानि

(C) कारणानि

(D) फलानि

21) नाट्यशास्त्रानुगुणं कति अलङ्काराः ?

(A) 01

(B) 02

(C) 04

(D) 03

22) उत्तररामचरिते कति अङ्काः सन्ति ?

(A) 06

(B) 08

(C) 05

(D) 07

23) गद्यस्य जीवितं किम्?

(A) गुणः

(B) ध्वनिः

(C) समासः

(D) अलङ्कारः

24) किरातार्जुनीयस्य वस्तु महाभारतस्य कस्मात् पर्वणः स्वीकृतम्?

(A) वनपर्व

(B) सभापर्व

(C) आदिपर्व

(D) उद्योगपर्व

25) कालिदासस्य कति नाटकानि?

(A) नव

(B) सप्त

(C) पञ्च

(D) त्रीणि

26) 'केन्तुम् - वर्गेण' का भाषा असम्बद्धा?

(A) लैटिन् - भाषा

(B) संस्कृत - भाषा

(C) ग्रीक् - भाषा

(D) जर्म्यानिक - भाषा

27) आर्यभाषापरिवारस्य भाषा न मन्यते ।

(A) तमिल्

(B) संस्कृतम्

(C) पालि

(D) प्राकृतम्

28) भाषोत्पत्तिविषये अनुकरणवादस्य प्रवर्तकः कः?

(A) ग्रासमान

(B) वेबर

(C) म्याक्समुल्लरः

(D) वर्नर

29) निम्नाङ्कितेषु ध्वनिनियमस्य प्रवर्तको न वर्तते ?

(A) ग्रिम् (Griman)

(B) ग्रासमान (Grassman)

(C) वेबर (Weber)

(D) वर्नर (Verner)

30) ध्वनिविज्ञानस्य प्राचिनं नाम अस्ति ?

(A) पाणिनीयध्वनिः

(B) निरुक्त

(C) शिक्षा

(D) व्याकरण

31) हास्यरसस्य स्थायिभावः कः ?

(A) हासः

(B) शोकः

(C) क्रोधः

(D) रतिः

32) किरातार्जुनीयस्य कर्ता कः ?

(A) कालिदासः

(B) भारवि

(C) माघ

(D) श्रीहर्ष

33) नायिकारहितं रूपकमस्ति ।

(A) रत्नावली

(B) वेणिसंहारम्

(C) मुद्राराक्षसम्

(D) अभिज्ञानशाकुन्तलम्

34) सौन्दरनन्दकाव्यस्य कर्ता कः ?

(A) मथूरः

(B) भामह

(C) जयदेवः

(D) अश्वघोषः

35) कुमारसम्भव महाकाव्यस्य कर्ता कः ?

(A) कालिदासः

(B) दण्डि

(C) भारवि

(D) माघः

36) ORI संस्था कुत्र अस्ति ?

(A) वारणास्यम्

(B) मैसूरनगर्याम्

(C) नवदिल्लियाम्

(D) मद्रास् नगरम्

37) 'An Introduction to Indian Textual criticism' इति ग्रन्थस्य कर्ता कः ?

(A) Maxmullar

(B) R. Shamashastri

(C) Ragvan

(D) S.M. Katre

38) NMM द्वार प्रकाशिता शोधपत्रिका का ?

(A) सागरिका

(B) प्रज्ञा

(C) संस्कृतमञ्जरी

(D) कृतिरक्षणा

39) काश्मीरस्य प्राचीनतमा लिपिः का ?

(A) शरदा

(B) मलयालम्

(C) नन्दीनागरी

(D) शारदा

40) धर्मसाहित्यस्य प्रथमप्रवर्तकः कः ?

(A) गौतमः

(B) कणादः

(C) व्यासः

(D) ब्रह्मा

41) यम-नचिकेतयोः विचारः कस्याः उपनिषदः भागः ?

(A) मुण्डक

(B) कठ

(C) ईश

(D) तैत्तिरीय

42) याज्ञवल्क्यः कुत्रस्यः ?

(A) मिथिलास्यः

(B) काशीस्यः

(C) उत्कलस्यः

(D) काश्मीरस्यः

43) मनुस्मृतेः सर्वप्राचीनटीका का ?

(A) माधवाचार्यस्य

(B) मेघातियेः

(C) हारितस्य

(D) गौतमस्य

44) 'ऊर्ध्वमूलमधः शाखम्' इति कुत्र उपलभ्यते ?

(A) कठोपनिषदि

(B) महाभारते

(C) ब्रह्मसूत्रेषु

(D) भगवद्गीतायाम्

45) 'असतो मा सद् गमय' इति मन्त्रः कस्याः उपनिषदः ?

(A) माण्डूक्य

(B) बृहदारण्यक

(C) ईश

(D) छान्दोग्य

46) भगवद्गीतायां कति अध्यायाः सन्ति ?

(A) 18

(B) 12

(C) 14

(D) 16

47) तैत्तिरीयोपनिषदि कति वल्लयः सन्ति ?

(A) त्रय

(B) पञ्च

(C) अष्ट

(D) चतस्रः

48) याज्ञवल्क्यस्य मिताक्षराटीका केन रचिता ?

(A) विश्वरूपेण

(B) विज्ञानेश्वरेण

(C) शूलपाणिना

(D) अपराकेण

49) कस्मिन् सूक्ते सृष्टिविचारः उक्तः ?

(A) सौरसूक्ते

(B) रूद्रसूक्ते

(C) नासदीयसूक्ते

(D) रात्रिसूक्ते

50) वेदः इति शब्दस्य अर्थः कः ?

(A) धर्मः

(B) आत्मा

(C) ज्ञानम्

(D) ऋषिवचनम्

PART - B

**II. This part shall contains five questions. Each question carrying ten marks.
[5 × 10 = 50]**

1. ध्वनिप्रस्थानं अधिकृत्य प्रबन्धमेकं लिखत ।
2. भारतीयतत्त्वशास्त्रे बौद्धदर्शनमधिकृत्य निबन्धं रचयत ।
3. भाषाशास्त्रस्य महत्वं लिखत ।
4. महाकाव्यलक्षणं अधिकृत्य प्रबन्धं रचयत ।
5. उपनिषदां अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆಗಳು

1. ಓ.ಎಂ.ಆರ್. ಉತ್ತರ ಹಾಳೆಯ ಜೊತೆಗೆ 50 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮೊಹರು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನಿಮಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
2. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪುಸ್ತಕವು, ನೀವು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿರಿ.
3. ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೊಹರು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ತೆರೆಯಿರಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದ ಓ.ಎಂ.ಆರ್. ಉತ್ತರ ಹಾಳೆಯನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದು, ಓ.ಎಂ.ಆರ್. ಉತ್ತರ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತುಂಬಿರಿ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ನೀವು ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿನ ವಿವರಗಳನ್ನು ತುಂಬಲು ವಿಫಲರಾದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಹಾಳೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನೀವೇ ಜವಾಬ್ದಾರಾಗಿರುತ್ತೀರಿ.
4. ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ:
  - a) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಓದಿರಿ.
  - b) ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಲಭ್ಯ ಆಯ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸರಿಯಾದ/ ಸೂಕ್ತವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿ.
  - c) ಓ.ಎಂ.ಆರ್. ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿನ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ವೃತ್ತಾಕಾರವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತುಂಬಿರಿ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ 8ಕ್ಕೆ "C" ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವಾಗಿದ್ದರೆ, ನೀಲಿ/ಕಪ್ಪು ಬಾಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಪೆನ್ ಬಳಸಿ ಓ.ಎಂ.ಆರ್. ಉತ್ತರ ಹಾಳೆಯ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ 8ರ ಮುಂದೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ತುಂಬಿರಿ:
 ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ 8. (A) (B) (C) (D) (ಉದಾಹರಣೆ ಮಾತ್ರ) (ಬಾಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಪೆನ್ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಿ)
5. ಉತ್ತರದ ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆಯ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು (ಚಿತ್ತು ಕೆಲಸ) ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ ಖಾಲಿ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಮಾಡಬೇಕು (ಓ.ಎಂ.ಆರ್. ಉತ್ತರ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಾರದು).
6. ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವೃತ್ತಾಕಾರವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಂತಹ ಉತ್ತರವನ್ನು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಅಂಕವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಓ.ಎಂ.ಆರ್. ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿನ ಉದಾಹರಣೆ ನೋಡಿ.
7. ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಮತ್ತು ಕೊಠಡಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಓ.ಎಂ.ಆರ್. ಹಾಳೆಯ ಮೇಲೆ ಸಹಿ ಮಾಡಬೇಕು.
8. ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು ಪರೀಕ್ಷೆಯ ನಂತರ ಕೊಠಡಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರಿಗೆ ಮೂಲ ಓ.ಎಂ.ಆರ್. ಉತ್ತರ ಹಾಳೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಹಿಂದಿರುಗಿಸಬೇಕು.
9. ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು ಪ್ರಶ್ನೆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಮತ್ತು ಓ.ಎಂ.ಆರ್. ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೊತೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು.
10. ಕ್ಯಾಲ್ಕುಲೇಟರ್, ಪೇಜರ್ ಮತ್ತು ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್‌ಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೊಠಡಿಯ ಒಳಗೆ ಅನುಮತಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
11. ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು ದುಷ್ಕೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಅಂತಹ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯನ್ನು ಕೋರ್ಸ್‌ಗೆ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಇಂತಹ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
 ಓ.ಎಂ.ಆರ್. ಹಾಳೆಯನ್ನು ತುಂಬಲು ಸೂಚನೆಗಳು
  1. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತವಾದ/ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವಿರುತ್ತದೆ.
  2. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಒಂದು ವೃತ್ತವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೀಲಿ ಅಥವಾ ಕಪ್ಪು ಬಾಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಪೆನ್ನಿನಿಂದ ಮಾತ್ರ ತುಂಬತಕ್ಕದ್ದು. ಉತ್ತರವನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಡಿ.
  3. ವೃತ್ತದೊಳಗಿರುವ ಅಕ್ಷರವು ಕಾಣದಿರುವಂತೆ ವೃತ್ತವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತುಂಬುವುದು.
  4. ಓ.ಎಂ.ಆರ್. ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿ.

Note : English version of the instructions is printed on the front cover of this booklet.